

Rune Dragsholt
Nederbyvej 57, Rinkenæs
6300 Gråsten

Landzonetilladelse til etablering af ny sø på matr. nr. 939 Rinkenæs ejerlav, Rinkenæs.

Jesper Tofft / Ravnvej Consult har den 16. oktober 2024 søgt om at etablere en 600-700 m² stor sø på matr. nr. 939 Rinkenæs ejerlav, Rinkenæs på vegne af lodsejer Rune Dragsholt. Projektets formål er at øge natur og herlighedsværdien på matriklen, samt afhjælpe et problem med oversvømmede græsarealer på matriklen.

Afgørelse

Sønderborg Kommune giver landzonetilladelse til som ansøgt at etablere en ny sø på matr.nr 939 Rinkenæs ejerlav, Rinkenæs, der ligger ved ejendommen Nederbyvej 57, 6300 Gråsten. Landzonetilladelsen gives jf. §35, stk. 1. i planloven¹. Nedenfor ses luftfoto med placeringen af den nye sø på ejendommen.

Vand og Natur

Sønderborg Kommune
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg
T: 88 72 64 00

E: post@sonderborg.dk
W: sonderborgkommune.dk

---

¹ LBK nr. 1157 af 1. juli 2020

Figur 1: Oversigtskort med placering af ønskede sø. Kort fra ansøger.

Vilkår

Tilladelsen gives på betingelse af:

- At søen placeres som anvist på den indsendte skitse vist ovenfor og cirka får en størrelse og udstrækning som vist på skitsen.
- At det opgravede materiale udspreddes i et lag på højst 50 cm på egen matrikel.
- Der skal være mindst 5 meter til naboskel til søbred.
- Bredderne udformes, så der de er bugtede og afrundede.
- Søen etableres med flade brinker og bredzoner med et anlæg på anlæg på 1:5 – 1:7/8 og en maksimal dybde på 1,5 meter på midten.
- Der må ikke opsættes redeguse og der må ikke laves øer.
- Der må ikke udsættes fisk, ænder, krebs mv. i søen.
- Der må ikke udplantes vand- eller sumpplanter.
- At der rettes henvendelse til natur@sonderborg.dk når søen er etableret.

Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at da søen bliver over 100m², vil den være omfattet af bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens §3, når der

har indfundet sig et karakteristisk plante- og dyreliv i søen. Størrelsen af en §3 beskyttet sø udgøres af den åbne vandflade samt det tilstødende vådområde med vand- og sumplanter. Når søen omfattes af naturbeskyttelsesloven, må der ikke foretages oprensning eller andre ændringer i søen uden dispensation fra kommunen.

Landzonetilladelsen gives jf. §35, stk. 1. i planloven. Der gøres opmærksom på at denne afgørelse kun er givet i forhold til planloven. Tilladelsen til etablering af søen gælder i fem år.

Landzonetilladelsen bliver offentliggjort på Sønderborg Kommunes hjemmeside www.sonderborg.dk under Høringer, d. 19-11-2024

Tilladelsen må først udnyttes, når klagefristen er udløbet d. 17-12-2024, se klagevejledning sidst i brevet. Hvis kommunen får besked om, at der er klaget inden for klagefristen, får du besked.

Lovgrundlag

Ejendommen ligger i landzone, og ansøgningen om at grave en sø kræver tilladelse efter bestemmelserne i planlovens §35, stk. 1.

Efter §35 må der i landzone bl.a. ikke ske ændringer i anvendelsen af ubebyggede arealer uden forudgående tilladelser fra kommunen.

Ved meddelelse af landzonetilladelse skal landskabelige og naturmæssige værdier tilgodeses.

Begrundelse

Landskabelige hensyn

Søen placeres i en mindre lavning, som i dag ofte fremstår med oversvømmelser der gør det svært at holde græsarealet. Den nye sø bliver ikke synlig fra offentlig vej, og vil fremstå naturlig i landskabet, med marker og læhegn i nærheden.

Naturmæssige hensyn

Der er registreret både stor og lille vandsalamander ca. 700 meter nordnordvest for den ønskede sø og det er sandsynligt at den vil kunne opnå en tilstand som vil gøre den til en egnet yngle lokalitet for vandsalamanderne så vel som andre paddearter der findes i området (butsnudet frø, skrubtudse).

Søen kommer til at ligge lysåbent, hvilket betyder at den vil kunne blive habitat for undervandsplanter og insekter der er tilknyttet vandhuller, såvel som padderne. Søen vil også kunne være et vandreservoir for områdets fugle og pattedyr.

Samlet set vurderes det, at søen kan bidrage positivt til den landskabelige oplevelse og samtidig højne naturindholdet i området.

På den baggrund vurderer kommunen, at søen har en udformning, placering og anvendelse, der gør, at den ikke er i strid med landzonebestemmelserne, planhensyn som relevante retningslinjer i kommuneplanen, eller strider imod hensyn til naboer.

Vilkår

Vilkår til breddens udformning skal sikre, at søen får et naturligt udseende og indpasses landskabet. Søen profil skal sikre at den bliver af størst mulig gavn for biodiversiteten.

Vilkår til beplantning og udsætning af arter i søen mv. skal sikre søens naturtilstand med naturlige og hjemmehørende arter, som er tilknyttet lysåbne søer/vandhuller.

Vilkåret om at jorden skal spredes ud i et lag på 30-50 cm. Skal sikre at der ikke bliver skabt en synlig terrænændring.

Redegørelse

Ansøgning

Der ansøges om at etablere en sø på 600-700 m² på matr.nr. 939 Rinkenæs ejerlav, Rinkenæs

"Formålet med projektet er primært at øge natur- og hertilsværdier på ejendommen. Samtidig kan man få løst et tilbagevendende problem med oversvømmede græsarealer m.v. efter kraftig regn, idet søen forventes at samle regnvandet op. Det ventes end videre, at søen vil gavne smådyrsfaunaen som vandinsekter og padder, diverse vandplanter samt vildtet i øvrigt.

Konkret søges om landzonetilladelse til en ny sø på ca. 6-700 m² vandflade. Men skråningsanlæg ved bredzonen medregnet, vil det gravede areal nok ligge på ca. 800 m². Max. dybde på ca. 120 cm, og der anlægges flade bredzoner med et anlæg på 1:5 – 1:7/8.

Vegetationen i projektområdet består af få arter som lysesiv, alm. skræppe, lav ranunkel, mosebunke, knæbøjet rævehale og andre alm. græsser.

Der kan holdes ca. 5 m til naboskel ved søens nordøst hjørne, hvor landskabet indbyder til at lave en lille bugt, og 10 m til naboskel de på de øvrige sider.

Opgravet jord placeres rundt om søen, hvor det bedst kan passe ind, og jævnes, så det samlede anlæg efterfølgende fremstår harmonisk i landskabet.”

Beskrivelse af lokaliteten

Området er besigtiget d. 17-10-2024. Arealet fremstod som en våd lavning med karakteristiske vådbundsarter som manna-sødgræs, toradet star og lav ranunkel. Vegetationen var domineret af lysesiv og græsser med mange problemarter (stor nælde, mælkebøtte, alm rajgræs, alm kvik, butbladet skræppe, lav ranunkel og grå pil).

Arealet havde karakter af at være næringspåvirket med kraftig, mørkegrøn vegetation og konkurrencesterke arter. Naturtilstanden er ringe. Grundet arealets størrelse under 2500 m² er det ikke omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Fotos fra besigtigelsen ses nedenfor.

Figur 2 Fotos fra besigtigelsen 17-10-2024

Ca. 250 m øst for arealet findes der et større sammenhængende §3 område med mose, eng, overdrev og strandeng. I en radius af ca. 1 km findes der også flere søer med registreringer af stor og lille vandsalamander, butsnudet frø og skrubtudse.

Overordnede og almene samfundsmæssige hensyn

Landzonebestemmelserne skal virke for gennemførslen af kommuneplan 2023-2035 i landzonetilladelsen er der taget højde for de relevante hensyn:

Landskab:

- Ejendommen ligger i et område der i kommuneplanen er udpeget som et bevaringsværdigt landskab og indenfor et større sammenhængende landskab. Det er derfor vigtigt at ændringer i beplantning, terræn og arealanvendelse så vidt muligt tilpasses landskabets karakter.

Natur:

- Ejendommen/søen ligger udenfor, men tæt på en økologisk forbindelse i kommuneplanen.
Etablering af søen vurderes at gavne naturværdierne og understøtter dermed den økologiske forbindelse i området

Derudover ligger søen inden for udpegninger i forhold til kulturarv:

Kulturhistoriske bevaringsværdier med flg. retningslinje:

- De fysiske spor af kulturhistorien i Sønderborg Kommune skal bevares og beskyttes gennem de offentlige myndigheders formidling, planlægning og administration. De beskyttelsesinteresser, der er beskrevet i retningslinjerne 16.2.1. til 16.8.1 skal tilgodeses. Der er ikke registreret væsentlige jordfaste fortidsminder i nærheden af arealet.
- Museum Sønderjylland har vurderet at det ikke er nødvendigt med en forundersøgelse da risikoen for at støde på arkæologiske fortidsminder er minimal.

-

Kulturhistoriske Kirkelandskaber med flg. retningslinjer:

- I kirkelandskabet kan der kun opføres bygninger eller tekniske anlæg m.v., hvis byggeriet eller anlægget ikke visuelt slører eller forringer indblikket til kirken eller virker forstyrrende på kirkens nære omgivelser.
- Beplantning, der visuelt slører eller forringer indblikket til kirkerne, skal undgås.
Det vurderes, at den ansøgte sø ikke strider imod retningslinjen for kirkelandskaber.

Øvrige hensyn

- Søen ligger inden for oversvømmelsesområde, hvilket viser at området ofte er vandlidende.
- Der er terrænnært grundvand på det meste af det areal hvor søen skal ligge, hvilke øger sandsynligheden for at søen vil holde vand.

Der er lavet en konfliktvurdering af øvrige hensyn og vurderet at der ikke er andre samfundsmæssige hensyn der giver anledning til konflikt.

Samlet set vil etableringen af den ansøgte sø ikke stride imod retningslinjer i kommuneplan 2023-2035.

Nabohensyn

Søen ligger op til skel til naboer mod nord og øst. Derfor er der stillet vilkår til at søen skal etableres minimum 5 m fra naboskel.

Der er ikke foretaget naboorientering jf. planlovens §35 stk. 4 og 5, da nabomatriklerne op mod søen er ubebyggede.

Søen vil ikke komme til at have mærkbar effekt på overfladevandets forløb fra og til nabomatriklerne. Samlet set vurderes det, at det ansøgte at have underordnet betydning for naboerne.

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000 område er nr. 197 Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als, der ligger i en afstand af 750 m fra søen. På baggrund af projektets karakter og afstanden til Natura 2000 området vurderer kommunen, at projektet ikke i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter forringer levevilkårene for de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget.

Bilag IV-arter efter EU-habitatdirektiv

Arter beskyttet ifølge EU-habitatdirektivets bilag IV må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder herunder særligt deres yngle- og rastesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Kommunen har ikke konkret kendskab til forekomst af særligt beskyttede arter i området. Det vurderes, at området potentielt kan blive levested for nogle af de bilag IV arter der findes i kommunen. Der er registreret stor vandsalamander i flere søer i en radius af 1 km fra den ansøgte sø.

På baggrund af projektets karakter afvises det, at projektet vil ødelægge eller beskadige plantearter eller yngle- og rasteområder for de dyrearter, som er nævnt i habitatdirektivets bilag IV.

Derimod vurderes det, at en ny sø i området vil kunne øge biodiversiteten og være gunstig for flere arter, herunder bilag IV padde-arter.

Øvrige forhold

- Kommunens landzonetilladelse jf. planloven fritager dig ikke fra at skulle indhente tilladelse til andre forhold, som reguleres af anden lovgivning.
- Du skal være opmærksom på, at du ikke uden kommunens godkendelse må lave ændringer i grøfter, rørledninger eller dræn, som kan medføre opstuvning af vand uden for din ejendom. Det er endvidere ejers eget ansvar, at eventuelle braklægnings. Eller MVJ- aftaler overholdes i forbindelse med projektet.
- Hvis det i forbindelse med anlægsarbejdet bliver nødvendigt af udlede grundvand til vandløb, skal der forinden indhentes tilladelse hertil efter miljøbeskyttelsesloven. En eventuel ansøgning herom skal sendes til Sønderborg Kommune.
- Hvis der under jordarbejdet konstateres en forurening af jorden, skal Sønderborg Kommunes afdeling Vand og Natur underrettes på tlf. 88 72 40 84 eller e-mail vand-natur@sonderborg.dk
- Efter museumslovens §25 kan den, der udfører et jordarbejde forud for igangsætning af arbejdet, anmode det lokale kulturhistoriske museum om en udtalelse om, hvorvidt arbejdet indebærer risiko for ødelæggelse af fortidsminder.
- Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at der i medfør af offentlighedslovens §7 er mulighed for aktindsigt i sagen. Ligeledes skal kommunen efter databeskyttelsesloven §3 gøre opmærksom på, at dine henvendelser og øvrige oplysninger i sagen bliver registreret i Sønderborg Kommune.

Høringer

Museum Sønderjylland har sendt en arkæologisk udtalelse vedr. etablering af søen og de meddeler at det ikke er nødvendigt at der bliver udført en arkæologisk forundersøgelse da risikoen for at støde på arkæologiske fortidsminder under jordarbejdet er minimal. Skulle der under anlægsarbejdet alligevel påtræffes jordfaste fortidsminder eller andre kulturhistoriske anlæg, skal anlægsarbejdet (jf. museumslovens §27, lov nr. 473 af 7. juli 2001)

omgående indstilles i det omfang det berører fortidsmindet og Museum Sønderjylland – Arkæologi adviseres.

Sønderborg Lufthavn har meddelt at de ingen indvendinger har imod projektet.

Klage

Der er mulighed for at klage til Planklagenævnet over kommunens afgørelse i en 4 ugers periode, efter tilladelsen er offentlig gjort på kommunens hjemmeside, se klagevejledningen sidst i dette brev.

Hvis du har spørgsmål til afgørelsen, er du velkommen til at kontakte mig,

Venlig hilsen

Nina Hauvgaard Degn
Biolog
Sønderborg Kommune

Telefon: 21 52 46 54

Mail: nidg@sonderborg.dk

Kopi til:

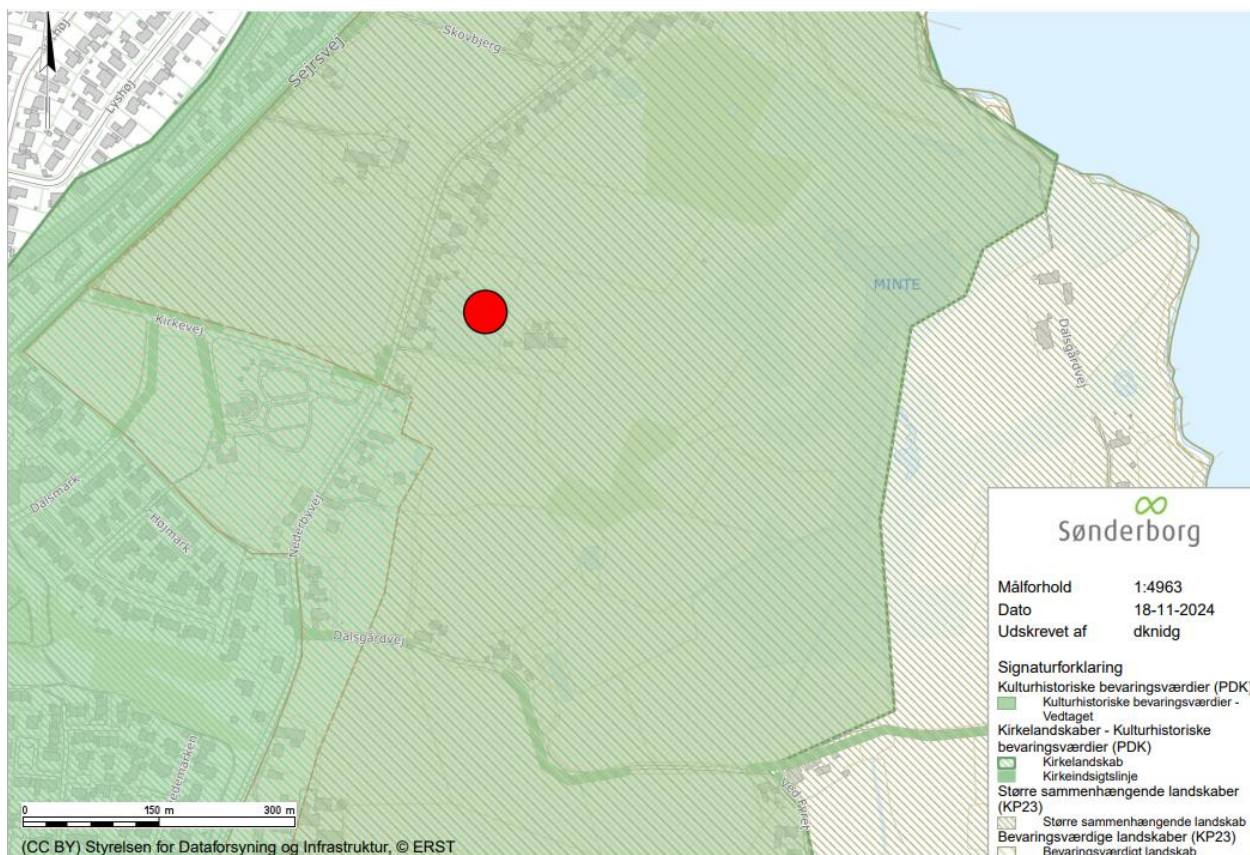
Danmarks Naturfredningsforening dnsouenderborg-sager@dn.dk

Friluftsrådet b.joensson@stofanet.dk

Museum Sønderjylland planer@msj.dk

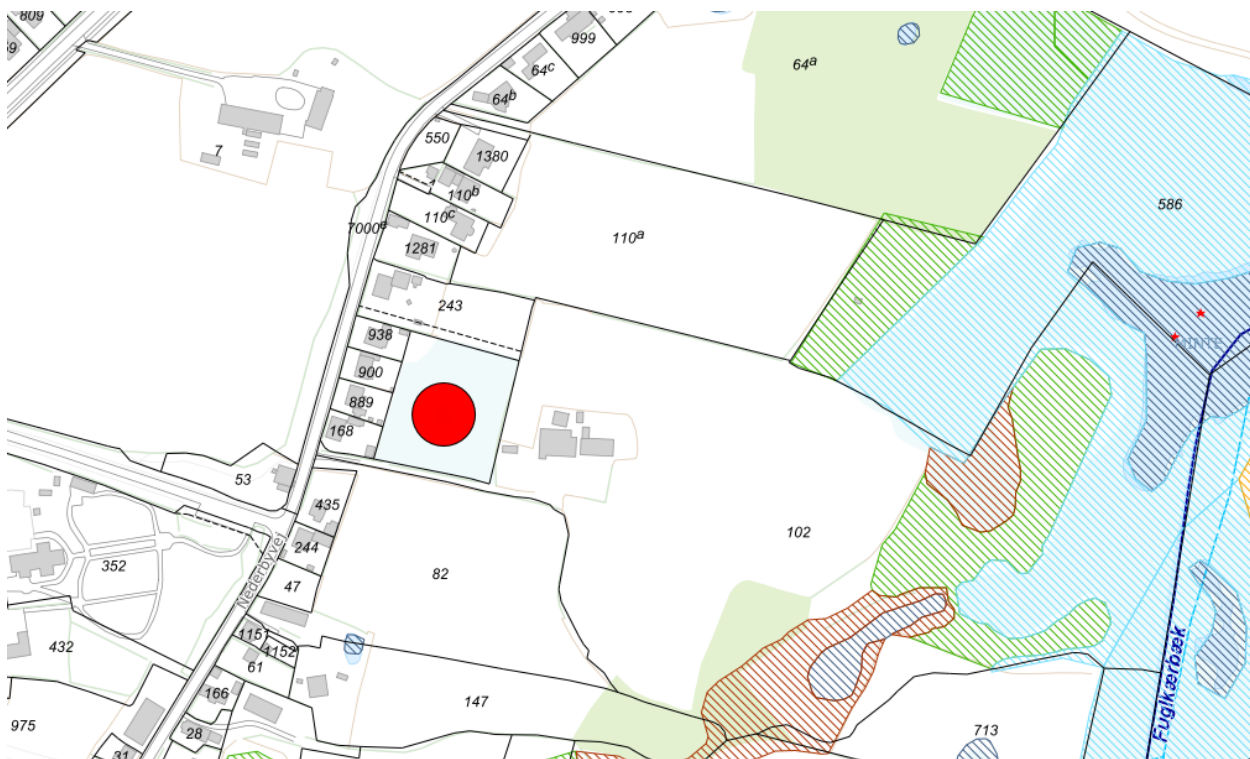
Vedlagt bilag:

- 1. Kort med kommuneplansudpegninger**

Figur 3 : Kort over vigtigste kommuneplans udpegninger i området. Den røde cirkel markere matrikel 939 hvor der er ansøgt om at etablere en sø.

2. Kort med § 3 beskyttet natur, Natura 2000 og registrerede bilag IV arter

Figur 4: Kort over beskyttet natur i området omkring matriklen. Den røde cirkel markerer matriklen hvor søen skal ligge. De skraverede områder er §3 beskyttet natur: grøn = eng, rødbrun = mose, lyseblå = strandeng, mørkeblå = sø, gul = overdrev. Sorte linjer er matrikelskel. Blå linjer er vandløb. Røde stjerne er fugleobservationer (Trodans og blichøne).

3. Klagevejledning

Klagevejledning

Der er mulighed for at klage over kommunens afgørelse i en 4 ugers periode, efter tilladelsen er offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Afgørelser efter § 35, stk. 1, i planloven kan påklages til Planklagenævnet efter reglerne i planlovens § 58, stk. 1, nr. 1.

Klageberettigede er alle med retlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er også landsdækkende foreninger og organisationer, der har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen som formål. Disse foreninger og organisationer kan klage på betingelse af,

1. at foreningen eller organisationen har vedtægter og love, som dokumenterer dens formål, og
2. at foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Du klager skriftligt via Klageportalen, som du finder et link til på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med MITID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Planklagenævnet opkræver et gebyr for behandling af klagen. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og på 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Planklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Planklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage skal være indtastet i Klageportalen senest 4 uger efter du har modtaget afgørelsen og senest kl. 23.59 den dag klagefristen udløber.

Gebyret bliver tilbagebetalt hvis:

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Planklagenævnets kompetence.

Gebyret bliver dog ikke tilbagebetalt, hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse, som følge af den tid, der er medgået til klagenævnets sagsbehandlingstid.

Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal i følge planlovens § 62 stk. 1, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før høringsperioden er udløbet.